

Vraag nr. 244
van 14 augustus 2002
van mevrouw ANN DE MARTELAER

Mentaal gehandicapten in gevangenissen – Vlaams-Fondsdossier

In Vlaanderen zijn naar verluidt tussen de 170 en 200 mentaal gehandicapten geïnterneerd in de gevangenis in afwachting van opvang erbuiten. Sommige mentaal gehandicapten verblijven er al vele jaren zonder aangepaste opvang en begeleiding en zonder enige vooruitzichten.

De opvang van deze personen in de handicap-tensector is slechts mogelijk na erkenning van de handicap door het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap. Blijkbaar is deze mogelijkheid weinig bekend, noch bij de directies van gevangenissen, noch bij de familie van betrokkenen zelf. Inschrijving en erkenning door het Vlaams Fonds verlopen via een inschrijvingsprocedure bij een multidisciplinair team (MDT).

De opvang van ex-geïnterneerde personen met een handicap in de handicap-tenvoorzieningen vraagt toch een zekere knowhow van de problematiek. Om deze reden lijkt de doorstroming van deze doelgroep naar de voorzieningen van het Vlaams Fonds niet zo goed te verlopen.

1. Hoeveel personen met een handicap en geïnterneerd in een gevangenis beschikken op dit ogenblik over een Vlaams-Fondsnummer ?
2. Zijn er inderdaad problemen m.b.t. deze doorstroming en op welke manier wordt dit verholpen ?
3. Hoeveel mensen stroomden de laatste vijf jaar door van de gevangenis naar een instelling ?
4. Door welke voorzieningen van het Vlaams Fonds worden deze mensen dan opgevangen ?

Wordt hiervoor in bijkomende omkadering voorzien ?

5. Bestaat de mogelijkheid dat het inschrijvingsdossier van het Vlaams Fonds opgemaakt wordt in de gevangenis zelf ?

Antwoord

1. Er verblijven ongeveer 115 mentaal gehandicapte geïnterneerden in de Vlaamse gevangenissen.

Van die groep bleken 61 personen een dossier bij het Vlaams Fonds te hebben. Voor 7 mensen oordeelt het Vlaams Fonds dat ze niet tot zijn doelgroep behoren omdat hun problematiek van zuiver psychiatrische aard is. Dit wil zeggen dat 54 mensen een geldige Vlaams-Fondsin-schrijving hebben, zij het dat de zorgvraag niet geactualiseerd is en ze veelal beslissingen inzake tewerkstellingsondersteuning hebben.

2. De doorstroming verloopt inderdaad niet soepel, omdat het tot voor kort over een onzichtbare groep van mensen ging.

Het is een verwonderlijke vaststelling dat amper de helft van deze mensen over een geldig inschrijvingsdossier bij het Vlaams Fonds beschikt. De sociale diensten van de gevangenis blijken onvoldoende op de hoogte te zijn van de mogelijkheden en procedures van het Vlaams Fonds enerzijds, en de drempel – zowel letterlijk als figuurlijk – van de gevangenissen blijkt te hoog, waardoor algemene sociale diensten zoals de CAW's niet of nauwelijks deze groep kunnen bereiken.

Ik heb in het voorjaar 2002 een werkgroep opgericht die, in antwoord op de resolutie van het Vlaams Parlement betreffende de toestand van geïnterneerden in de instellingen voor sociaal verweer van 5 juli 2000, de opdracht kreeg om te onderzoeken hoe de toegang tot de voorzieningen erkend door het Vlaams Fonds verbeterd kan worden (*Stuk 265 (1999-2000) – Nr. 5 – red.*).

3. Tot 2001 zijn hierover geen cijfers bekend.

Voor dit jaar worden voor acht mentaal gehandicapte geïnterneerden concrete oplossingen gerealiseerd. Deze mensen stonden op de Centrale Wachtlijst met urgentiecode 1 en zijn in de "taskforce wachtlijsten" meegenomen in de prioritaire groep van mensen met de meest dringende zorgnood.

4. De instellingen die deze opvang realiseren, zijn : een tehuis niet-werkenden, een dagcentrum en een dienst voor begeleid wonen.

De huidige realisatie van de opvangplaatsen zoals in punt 3 beschreven, gebeurt binnen de reguliere erkenningscriteria en genereert dus geen bijkomende omkadering.

5. Ja, die mogelijkheid bestaat. Reglementair kan elk MDT deze taak op zich nemen, er is op geen enkele wijze vastgelegd waar het MDV opge-

maakt moet worden (*MDV : multidisciplinair verslag – red.*).

Zoals het mogelijk en soms wenselijk is dat een MDT aan huis gaat bij de persoon met een handicap, zo kan ook het MDT zich naar de gevangenis verplaatsen om voor een geïnterneerde een dossier op te maken.